

Fiskevårdsteknik AB
Göran Olsgratan 1
211 22 Malmö

Datum: 2025-12-16
SMHI Dnr: 2025/2697/5.4.1
Er referens: Barsbro

viktor.hebrand@fvt.se

Yttrande över Samråd för Barsbro kraftverk, utjämning av dämningegräns, anläggande av ny turbין samt miljöanpassning

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten). För frågor om vattenmiljö hänvisas till Länsstyrelsen.

I samband med ovan rubricerade samråd har SMHI även fått del av ytterligare samråd från Fiskevårdsteknik AB för Mörrumsån, exempelvis för Lidekvarns kraftverk. Både Barsbro och Lidekvarns kraftverk är belägna i Mörrumsån. Medan Lidekvarn ligger nedströms sjön Öjaren ligger Barsbro uppströms Öjaren. I båda samrådsunderlagen hänvisas till att flödesdata har inhämtats från samma vattendom (VA 45/96). Det framgår inte av underlagen för vilken beräkningspunkt som flödena från domen VA45/96 gäller. SMHI vill även framhålla att flödesberäkningarna i denna dom är gamla. Nyare underlag och beräkningsmetoder har tillkommit sedan de flöden som redovisas i domen beräknades. SMHI vill påpeka att olika faktorer, som exempelvis uppströms belägna sjöar, kan påverka flödet i önskad beräkningspunkt. I tabell 1 redovisas karakteristiska flöden enligt VA 45/96. Det framgår inte om, och i så fall hur, flödena från domen har justerats.

En kommentar är att det för tydlighetens skull bör anges datum för ”inmätningstillfället”, som det hänvisas till i underlaget, även i den löpande texten.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Observerad vattenföring

Det anges i underlaget att det finns mätningar för perioden 2008–2023, men i Figur 15 redovisas endast år 2019. Motivering till att endast år 2019 redovisas saknas. Då de redovisade uppmätta flödena vid Barsbro är lägre än vid SMHIs mätstation Böksholm Nedre för år 2019 anser myndigheten att en längre period ska redovisas, gärna tillsammans med mätdata från Böksholm Nedre och modellerade data.

Uppmätt vattenföring vid kraftverket jämförs i Figur 15 med data för naturlig vattenföring från SMHIs Vattenwebb (2024). Data från SMHIs mätstation Böksholm Nedre är kontrollerad. Stationskorrigerad vattenföring är mer tillförlitlig än naturlig vattenföring från S-HYPE. Det bör motiveras varför observerad vattenföring vid Barbo jämförs med naturlig vattenföring från S-HYPE.

Miljökonsekvensbeskrivning

I den kommande Miljökonsekvensbeskrivningen behöver det redogöras för konsekvenserna av föreslagna höjningar av dämmnings- och sänkningsgränsen sommartid, exempelvis för uppströms belägna sjöar.

Vattenwebb

SMHI garanterar inte riktigheten i de uppgifter som tillhandahållna data representerar eller att de kan användas för det ändamål användaren avser. Underlaget ska betraktas som vägledande för samhällets allmänna behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Beräknade vattenflöden och statistik i Vattenwebb beräknas för en så stor mängd punkter att manuell granskning av varje enskild punkt är omöjlig.

Storleksordningen i Figur 15 mellan den uppritade grafen för vattenföring från SMHIs Vattenwebb skiljer sig betydligt från den data som kan laddas ned från Vattenwebb i december 2025. SMHI önskar informera om att under våren 2024 har en ny version av SMHIs databas SVAR (Svenskt VattenARKiv), SVAR 2022 driftsatts, som bygger på en ny områdesindelning. Vattendelarna har justerats och alla avrinningsområden i Vattenwebb har nu fått nya ID-nummer (det som inom systemet kallas SUBID) och justerade geometrier.

Klimatförändringen

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till ett förändrat klimat. I Sverige leder klimatförändringen till ökad risk för torka och förändrad risk för översvämning, kortare period med snö samt förändringar i växtsäsongens längd. Klimatförändringen ger fler och kraftigare extremväder. Redan idag har kraftig nederbörd och torka ökat, liksom värmeböljor såväl på land som i hav.

För konstruktioner vid vatten vill SMHI betona behovet av pålitliga hydrologiska dimensioneringsunderlag för såväl dagens förhållanden som under konstruktionens förväntade livslängd.

SMHI hänvisar till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatlaget>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenariotjansten>

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

<https://www.smhi.se/publikationer-fran-smhi/sok-publikationer/2025-02-10-klimatunderlag-for-klimat--och-sarbarhetsanalyser>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/sjoar-och-vattendrag-i-varmare-klimat>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maud Goltsis Nilsson och Karin Jacobsson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda